

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan srečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponji, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 20 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuge dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petertonov petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenstvo je v Knafliovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljenstvo pa v pritičju. — Upravljenstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari

Uredništva telefon št. 34.

Posamezno številko po 10 h.

Upravljenstva telefon št. 85.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Blamaža avstrijske delegacije.

Ko se se svoječasno izvedele podrobnosti pogodbe, ki jo je sklenilo vojno ministrstvo z ogrsko vlado glede zalaganja skupne armade, je nastal vihar ogorčenja na Avstrijskem in avstrijski delegaci so zatrjevali, da bodo skupni vojni upravi izrekli svoje nezaupanje in svojo nevoljo na ta način, da ne bodo vzelni na znanje pogodbe o razdelitvi dobav med Avstrijo in Ogrsko.

Na strani delegacije, ki je obeta tako odločen nastop proti ogrskim pretensionjam, je bila vsa avstrijska javnost in razni časopisi, ki so preje podpirali vlado v njenem pričadevanju, da se izvede volilna reforma, se s ponosom oznanjevali svetu, da je že zgolj sprejetje volilne reforme, sloneče na načelu splošne in "enake" volilne pravice, zadostovalo, da se je v avstrijskem parlamentu je pojavilo krepkejše življenje in da se avstrijska delegacija, ki je bilo do slej samo mrtve stroj v vladnih rokah, ki je funkcioniral vselej tako, kakor ga je navila vlada, ojunačila vendar enkrat odločno nastopiti proti skupni vladi, ki je vselej hladnokrvno žrtvovala avstrijske interese ogrskim.

In res se je sprva zdelo, da bo javnost doživelena nenavadni prizor, ko se bo avstrijska delegacija odločno in resno postavila po robu vlad in vojni upravi, ki varujeta vselej le madžarske interese, za avstrijske koristi se pa navadno brigate toliko, kakor za lanski sneg.

Ko se je sestal pododsek, so bili vsi delegati edini, da je treba pogodbo med vojno upravo in ogrsko vlado glede dobav za armado razveljaviti, češ, da so s to pogodbo nečuvno oškodovani avstrijski interesi.

Delegat Döberning je stavil v pododsek predlog, naj se po-

godba, sklenjena med vojno upravo in skupno, oziroma ogrsko vlado, ne vzame na znanje.

Odsek je jubaško vztrajal na svojem stališču do ponedeljka, dokler ni prispel v Pešto ministrski predsednik baron Beck.

Beck je takoj stopil v zvezo z nekaterimi odiščimi avstrijskimi delegati in to je zadostovalo, da je nastal v pododsek temelj preokret in da je kar preko noči izginila iz rezolucije nezaupnica, kijo je preje nameravala delegacija izredi vojni upravi.

Iz nezaupnice je postala navadna pohlevna rezolucija in avstrijska delegacija se je zadovoljila s tem, da je vojno upravo pozvala, naj razdeli dobave za armado v smislu kvote in o tem poroča prihodnjem delegaciji.

Pokale so torej gore, a rodila se je navadna miška!

Preje so delegacije sveto zatrjevali, da bodo napram vojni upravi, ki ustreže Madjarom radi njih lepih oči vsako željo, in naj si so stem še tako oškodovane koristi avstrijske državne polovice, neizprosni do skrajnosti in da jo bodo z nezaupnico prisili, da bo razveljavila svoj dogovor z madžarskovlado.

Avstrijska delegacija se je napenja kakor žaba, ki je hotela biti enaka volu. In zadela jo je enaka usoda kakor žabo v bajki. Napeti mehur je počil in ostale so samo pene. A Avstrija ni samo grdo oškodovana, marveč ima še povrhu za plačilo, da o njej in o njeni delegaciji vsa ogrska javnost brije norce in se grohoče prekrasnemu prizoru, ki ga je nudila avstrijska delegacija svetu v svojem "intransigentnu" nastopu proti vojni upravi.

"Neues Pester Journal" piše v tem oziru: "Ta rezolucija bo ostala za vse čase samo papirnata rezolucija brez vsakega vpliva na tok realne politike. In ker je temu tako, bi Av-

striji storili bolje, da bi ne tratili časa s takimi nepotrebnnimi stvarmi."

"Budapest Tagblatt" pa pravi: "Včeraj pa o "razveljavljenju" pogodbe ni bilo več govora in avstrijski delegati so govorili samo še o tem, da bodo vojni upravi izrekli svojo nevoljo in danes, ko se je rodiла rezolucija, vidi začuden svet, da se je avstrijska delegacija zadovoljila pozvati vojno upravo, naj lobave za armado razdeli v razmerju kvote in naj o tem poroča prihodnjem delegaciji. Risum teneatis amici ali da govorimo po avstrijsku: nas sili to na smeh. Rezolucija, o kateri se naj poroča v prihodnjem letu! To stvar poznamo prav dobro na Ogrskem. Ali mislijo avstrijski delegati, da lahko kar tako enostavno razveljavljajo v besedi in pismu sklenjeno pogodbo med vojno upravo in ogrskim ministrom?"

Tako brijejo norce ogrski listi s klavnim postopanjem avstrijske delegacije Zum Schaden noch der Spott! In prav se godi tem vladnim mamekom, bodo vsaj avstrijski narodi enkrat uvideli, da je treba zastopstvo svojih interesov izročiti drugim sposobnejšim rokam.

Če bo pa volilna reforma, ki je baje že seda oživila stari parlament, tudi v bodočem tako "ozivljajočem" vplivala na parlamentarce, kakor se je v tem slučaju pokazalo v delegaciji, potem se nam kaže pač slaba perspektiva za prihodnost!

Parlamentarni položaj.

Dunaj 8. januarja. Jutri se po tritedenskem odmoru zopet zbere državni zbor. Vlada predloži takoj v prvi seji načrt o draginjski dokladi državnim uradnikom in o 20 milijonih kreditu v ta namen. Nadalje se predložijo načrti o trajnem zboljšanju položaja uradnikom, končno zahteva vlada normalni rekrutni kontingent za leto 1907.

Za jutri opoldne je sklical konferenca klubovih načelnikov, da

destne spomine je upodobil Defregger na platno. Posvetil je svoje umetniško delovanje večinoma krajevnim slikam in prizorom iz domače zgodovine; s tem je vzbudil zanimanje za svojo domovino, ljudje so hiteli obiskavati te znamenite kraje, občudovati naravo, to krepko sveže ljudstvo, in rasla so letovišča in hoteli; tako je pomagal svojim rojakom do blagostanja. Cerkev v Dölsachu hrani v stranskem oltarju umotvor, krasno sliko svete družine; naj nihče ne zamudi ogledati si je, kdor obišče ta kraj.

V Dölsachu vidiš v sinji daljavi lahke obrise ampeških Dolomitov. Iznenadena gledam, ali je mogoče, da vidim naše slovenske planince; in v resnici sta bila ljuba znanca gospod Ivan Korenčan in gospa Jelica Korenčanova; vracala sta se z Ortlerja. Seveda je bil nepričakovani sestanek presrečno pozdravljen. Vprašanja so se vrstila o velikanh, katere smo posestili, o načrilih, ki jih nameravamo izvršiti, in o vremenu. Veseli, da nas je privedel srečen slučaj skupaj z enakim ciljem posetiti vrh velikega Kleka smo nadalevali potovanje. Cesta se polagoma vzdiguje, razgrinja se lepa Dravska dolina s prijaznimi

določi poslovanje za celo zaduje parlamentarno zasedanje. H konferenci pride tudi ministrski predsednik baron Beck. Vlad je mnogo na tem,

da se doženejo še v sedanjem parlamentu sledče predloge: rekrutni zakon, zakon o lokalnih železnicah, pogodba z Lloydom, zakon o regulaciji uradniških plač, zakon o povisjanju pokojnine vojaškim vdovam in sirotom, zakon o povisjanju duhovniških plač in zakon o vojaških kreditih.

Zadnje zasedanje državnega zabora je projektirano le do 26. januarja.

Regulacija plač državnim uradnikom

Dunaj 8. januarja. Iz dobro poučenih virov se poroča, da še ni gotovo, ako se draginjska doklada po 120 kron za državne uradnike in po 60 K za državne službe res izplača do 15. t. m. Vse je odvisno od glasovanja v poslanski zbornici in v vladnih krogih se prav nič ne zanašajo, da bo hotela poslanska zbornica na ta način pomagati uradništvu. Ako tedaj parlament odkoni vladno predlogo, ima za ta slučaj finančno ministrstvo baje že izgotovljeno drugo predlogo, ki jo nemudoma nato predloži parlamentu. Z drugo predlogo se nameč urede aktivitetne doklade. Zakon stopi v veljavo že s 1. januarjem 1907. Draginjske doklade potem seveda uradništvu mnogo ljubša, zato pa bo brezvonomo tudi parlament glasoval za njih.

Prihodnje državnozborne volitve.

Inomost 8. januarja. Za prihodnje državnozborne volitve se skoraj gotovo sklene kompromis med staroklerikalci in krščanskimi socialisti. Osrednji volilni odbor se je že izvolil. V mestni skupini Bolcan-

Meran ne bo več kandidiral bolcan ški župan Perathoner.

Dunaj 8. januarja. Poslanec Wolf je izjavil na nekem shodu, da morajo Vsenemci dobiti na Češkem 16 do 18 mandatov, na Moravskem 4 in tudi v alpskih deželah najmanj 4 mandate.

Nižjeavstrijski deželni zbor.

Dunaj 8. januarja. Poslanec Stöckler je nujno predlagal, naj se vlada pozove, da takoj izdela zakonski načrt o splošnem ljudskem zavarovanju. Tozadnevi načrt naj se novoizvoljenemu parlamentu predloži, da nemudoma o njem razpravlja in sklepa. — O nujnem predlogu se je začelo takoj razpravljati ter je bil po daljši debati soglasno sprejet. — Pri razpravi o ljudskem šolstvu je soc. demokratični poslanec Seitz hudo napadal kršč. socialisti, ki terorizujejo šolo in učiteljstvo. — Potem je bil sprejet predlog, naj se vlada pozove, da prepusti državne užitnine v področju Dunaja mestni občini. Nato bi se bila morala vrstiti volitev drugega namestnika deželnemu maršalu, a veleposestniki so po primerni izjavi zapustili dvorano ter povzročili neslepčnost, nakar se je zasedanje odgodilo.

Za odpravo mature na srednjih šolah.

Praga 8. januarja. V seji občinskega sveta je opozarjalo več gornikov, da namerava naučno ministru s posebno naredbo poobligati pismene izpite za maturo, Gorniki so odločno protestirali proti takim naredbi ter zahtevali, naj se matura sploh odpravi. Občinski svet je sklenil, pozvati člane deželnega folkskega sveta in češke poslanice, naj delujejo na to, da se matura na srednjih šolah odpravi ali pa vsaj omeji na minimalne zahteve.

LISTEK.

Moja na Veliki Klek.

Temna noč je razprostirala svoja krila, dej je lili, spremjam z gromom in bliskom, ko sem izstopila na postajo Dölsach. Poiščem v gostilni prenočišča in ležem k počitku z nado, da se ponoči izlije, in se prihodnje jutro pokaže vedro nebo.

Rano vstanem in pogledam skozi okno; pihal je mrzli sever, gorske vrhove je pokrivala meglja. Hitro se napravim, odidem v gostilniško sobo in poprašujem došlece o vremenu: seveda me je tolažil vsakdo, da se bode po tem vetrui zjasnilo, in prokorovali so mi najlepše vreme. Narocim voz, da me popelje dalje. Ogledam si pred odhodom Defreggerjeve risbe iz mladostne dobe in prvo sliko ki jo je izvršil v barvah: naslikal je samega sebe kot godeca. Vse to hrani Putzenbacherjev hotel.

Krepko risani obraz, kmečki fantje z zelenimi klobukami, lepo vezenimi pašovi, brhke planšarice, sveže planinsko življenje, katerega je zrl neštetokrat, gorske velikane v vsem sijaju, te mla-

vasicami, v kotu trg Lienz. Megla izginja, odkrivajo se vrhovi lienskih Dolomitov. Med potjo občuduješ čedne domove, zgrajene v švicarskem slogu, okna, okrašena z lepimi cvetkami. Dospeli smo do vasi Iselberg (1284 m.); tu se cesta zopet zniža do Winklera (958 m.). Vozili smo se dalje. Vas Döllach leži 1038 m. visoko; tam se nahaja v neposredni bližini krasen vodopad "Zirknitzfall". Nedaleč od Döllacha zagledamo pred seboj veličastni snežnik "Hoher Sonnblick" in Zittelhaus 3025 m, ki je najvišja meteorologična vzhodna postojanka v Avstriji. Leto in zimo prebiva tam observator, ki pošilja brzovumno tudi nam važna meteorologična poročila. Slikoviti prizori se prikazujejo, vrhovi gora, pobeljeni s snegom, v znožju zeleni pašniki, med njimi slapovi "Jungfernprung" s 130 m visokim padcem dečke gorske reke Möll, katera se izliva pri Möllbrückenu in Dravo. V silnih padcih se vije navzdol, bobneči drvi dolje, zvija se v kolobarjih in dolbe takozvane skalnate lone. Mnogobrojne kapelice pričajo o pretirani pobožnosti ljudstva; gotovo zaslediš pri vsakih par hišah zidano znamenje z grozovitim slikami. Cesta se polagoma dviga, oddaleč se nam prikazuje čarobna do-

linha, z vitkim zvonikom, s cerkvijo Sveta kri (Heiligenblut), obdana od gorskih velikanov, v ozadju moli svoj snežni vrh piramide enak Veliki Klek.

Sveta Kri je najvišja vas na Koščem (1521 m.). Voz obstoji; mi izstopimo. Prva skrb je, da si preskrbimo vodnike in prenočišča. Priznati pozdravi došlece "Mutter Schoeber", kakor kličejo gospodinjo hotela. Silno mi je ugajala vrla žena; njen nastop kaže, da je prva avtoriteta v svojem kraju. Njenim poveljem se pokoravajo domačini; uživa splošno zaupanje. Iznenadilo me je v tem skritem kotu najti moderne naprave, električno razsvetljavo, upeljano po vseh prostorih, razsvetljeno kakor v kakem modernem hotelu ob francoski Rivieri. Ponosno nam je razkazovala svoje vzorno gospodarstvo, katero kot voda že 18 let sama vodi. Namerno smo tako odriniti, ali "Mutter Schoeber" nam je odločno odsvetovala, ravno tako tudi došli vodniki; prenočili smo torej v tej gostoljubni hiši. Ogledali smo krasno gotiško cerkev, zgrajeno 1443, in pokopališče, na katerem spe večno spanje prebivalci in ponesrečenci na gorah.

Zjutraj smo bili zarano pokoncu in razpravljali o vremenu; prišli so

vodniki, silno slabe volje, a zatrjevali so, da piha ugoden mrzel sever, naj se ne plasimo oblakov, gotovo se zvedri in nastane najlepši dan, ali njih obrazzi so vzbujali nezaupanje. Gledali so na nas ženske s pomilovanjem, v svesti si, da bodo imeli z nami mnogo sitnosti, da gotovo operšamo. Po daljšem posvetovanju smo odrinili dalje. Noya vozna pot od Svete Kri k Glocknerhausu je že do treh četrtin izdelana in se vije v krasnih serpentinah visoko nad staro pešpotjo in omogoča tudi takim, ki niso turisti, hojo do Pasterce. Le zadnji košček, kake četrt ure hoda, pelje še v ozki stezici po pašnikih. Mi pa smo zavili koj na prvi serpentini na levo in se poslužili stare poti, ki pelje mimo Briciuskapelle. Pot se vije po lagoma navkreber med zelenimi gozdji in pašniki; v znožju buči Möllnji se pridružujejo razni potoki, izvirajoči izpod mrzlih ledenev. Pogled nazaj ti kaže visoko, na katero si dospel; pod teboj se razprostira, obsevana od jutranjih solnih žarkov globoka Möllthalska dolina. Raznobojna mavrica obseva vrh Richterknopf 2343; stranska stezica drži v Gösnitzthal. Mimogrede ogledamo znamenito kapelo sv. Bricija, zna-

Dogodki na Ruskem.

Petrograd 8. januarja. V vasi Amur blizu Jekaterinoslava je nekdo vrgel med vojaški oddelek bombo, ki se je razpočila s strahovitim učinkom. Trije častniki, devet kozakov in policijski, ki so oddelek spremali, so bili takoj mrtvi. Kot sumljivega atentatorja so prijeli nekoga dijaka.

Varšava 8. januarja. V Jeruzalemskem drevoredu so neznanimi možje ustrelili dva detektiva.

Pruski deželnini zbor.

Berolin 7. januarja. Prestolni govor je napovedal dve važni predlogi: s prvo se proglasiti pridobivanje premoga in soli za državni monopol, z drugo pa se obeta ojačanje nemštva v vzhodnih pokrajinah, z drugimi besedami se napoveduje nasilna germanizacija Poljakov.

Dopisi.

S Črnega vrha. Črnovrščev čakajo lepi časi. Med posebnimi dobrotnimi prejmejo tudi 56% občinsko naklado. „Kaj bo, kaj bo.“ zdihuje zdaj maršikateri davkoplačevalci. Mi pa pravimo, nič ne bo, slabovam bo šlo, dokler ne bodo znali varčevati na vseh koncih in krajih, tudi v cerkevih zadevah. Kdo najložje in najboljše živi v vasi? In vendar mirno gledate, ko menjijo povečati duhovnikom plače za okrog 9 milijonov. Sami revni, dajete vsako leto ogromno „prostovoljno“ in neprostovoljno biro. Koliko znesete za maše, očenaše. Kaj je treba vsakoletnega nabiranja pri velikonočnem izpraševanju in drugih prilikah. Cerkev je bogata, v teh žalostnih časih bi bilo vendar prav, da se vam ne sega vedno in vedno v žep. Kako lep, kako častitljiv je stari božji grob, čemu novega? Resnica je in ostane, dokler bodo lahko mišljeno brez ugovora plačevali ogromne nepotrebne cerkvene potrebuščine, se vam smeje ves svet, ako zdihujete o svojih revah in nadlogah in o svojem žalostnem položaju. — Velička ne je volja vladala po Črnom vrhu radi novega župnika. Kakor je znano, zapustila je v ta namen cerkvi pokojna gospa Plešnar krasno svoje poslopje. Nihče Črnovrščanov ni zoper to, da bi se hiša primerno ne povečala. A, kakor čujemo, menjijo lepo poslopje podreti do tal in celo minati še v zemljo za hram. Zoper to je skoraj cela občina in tudi nekaj klerikalnih občinskih svetovalcev in odbornikov. Za denar izdan za podiranje bi se že kupil za župnišče krasen prostor v bližini cerkve. Hija pokojne dobrotnice pa se lahko podraza šeststočetrti kron, ali pa še bolje, porabi za občinsko pisarno, stanovanje orožnikov i. t. d. Podirati lepo stavbo bi bil vsekakor vnebovijoč greh. Sploh pa menimo, da je sveta dolžnost za občinski blagor delujočega župana sklicati kakor glede vodovodnih zadev, tudi v tem važnem vprašanju javni shod davkoplačevalcev, ker bodo sicer preskrbeli mi, da pride do veljave — ljudski glas. —

Nekaj o naših pokopališčih. Temu ali onemu je gotovo znalo boj, ki ga je bojeval vipavski župan z ondolnim dekanom glede pokopališča. Župan Hrovatin je bil mnenja, da je pokopališče občinska last, ki daje občini dohodek, pa naklada tudi stroške, gosp. dekan Erjavec je bil

seveda nasprotnega mnenja. G. Hrovatin je smagal in kako hvaležni morajo biti Vipavci, kažejo nam mnogo one občine, katerih zagovedni župani so izročili „ujive božje“ v oskrbo cerkveni gosposki. — Pri nas v Črnom vrhu je postal pokopališče vsled neprevidnosti župana Matevža Lampeta cerkvene last. Za določeni prostor je plačati 10 K, ako pa hočeš postaviti kamenit spomenik, novih 10 kron. Ta pogoda pa velja le za deset let. Po desetletju pa prekoplejajo grobja spomenik, pa naj je že skromen ali dragocen, pomeđejo z groba med staro šaro. Popotnik, aki te donese pot v našo vas, ne pozabi ogledati si zavrnjenih nagrobnih križev, ki jasno in glasno pričajo, da je pjeteta pri gotovih gospodih tudi v 20. stoletju le lepa beseda in da človek le toliko velja, kar plača.

Iz Zagorja ob Savi. Blagovolite mi priobčiti takoj v Vašem cenjenem listu naslednji dopis, ker se mi je nekoliko zakazil. Dne 30. grudna m. l. je priredil „Sokol“ v dvoranu gosp. R. Mihelčiča v Zagorju veseligrig „V Ljubljano jo dajmo“, pri kateri so sodelovali članice slov. dež. gledališča v Ljubljani gdž. Vida Hočvarjeva in Berta Bergantova. Igra je znana po vsem Slovenskem, ker se je že neštetokrat priredila, vendar se nam je zelo, kakor da bi bila priredjena v Zagorju prvikrat. Tako izborne karakteristike „Marice“ po gdž. Hočvarjevi in „Neže“ po gdž. Bergantovi se nismo zlepila videli; tudi vse druge igralske osebe so bile na svojem mestu, tako Rotija (gdž. Pungartnikova), dr. Snoj, Srebrin in Pavle. Priznati moramo, da so se vsi igralci, kako trudili igrati kolikor mogče naravno, da so to cilj dosegli, dokaz tega je bil ogromen aplavz ne samo po vsakem dejantu, ampak tudi po posameznih karakterističnih prizorih. Želimo in upamo, da bodo igralci ostali „Sokolu“ zvesti in da nas kmalu razveseli „Sokol“ s kako enako prireditvijo. Pozabiti ne smemo, da nas je gdž. Hočvarjeva pred začetkom igre presenetila in očarala s par ljubkimi pesnicami s spremjevanjem klavirja. Žela je zelo obilo pohvale.

Iz Št. Jurja pod Taborom. Zloglasni župnik Zdolšek iz Št. Jurja pod Taborom se je sčrpal zadnjin čas nad krčmarje, kajti silno ga boli, da ne steče v s denar v njegov nenasitni žep. Ni je prilike, da ne bi javkal nad zapravljuvstvom svojih ovči, katerim razven blagoslovljene vode ne privoči nobenega poboljška. Tako je pri zadnjem spraševanju tožil, češ, aki bi bili kmetje pametnejši, bi se krčmarjem gotovo ne godilo tako dobro. Prav imate, g. župnik! Tudi mi krčmarji želimo, da bi se ljudstvo že enkrat izpametovalo, kajti potem bodo težko dobili poslušance za svoje „duhovite“ pridige in prepričani smo, da bodo tudi vaš trebušek — katemenu sicer vse privočite — kmalu upadel. Pri tem človekoljubnem delu mu sekundira dušnosirošama kaplančec Florjančič, kateri župnika celo nadkrijuje v tem, da v spovednici agitira zoper nedolžni „Narodni List“. Gospoda, le tako naprej! Prav iz srca smo vama hvaležni, da delujeta na našo stvar.

Briska železnica na Gorškem.

(Dopis z Gorškega).

Z velikim veseljem in zanimanjem je pričakovalo naše ljudstvo otvoritev nove bohinjske železnice. Mislimo je namreč, da bo imelo od nje kake koristi in dobičke. Toda varalo se je. Ves up do izboljšanja revnega položaja je splaval po vodi.

Vsi ostali deli goriške dežele so tako srečni — da, presrečni, da imajo

Solnce je posijalo, pod nogami se je trgal novozapadli sneg. Pot se vzdihue navkreber. Ko prekoračimo Pfandelscharfenbach, se strmina povija. Po enourni hoji dospeš do Franc Jožefove koče 2536 m. Oglejmo si to veličastvo, saj si zašel v kraljestvo, kjer kraljuje večna zima, led in sneg. Čaroben razgled te omami. Pogled na Pasterco me je iznenadil. Pred seboj zreš največji ledenski v severnih Alpah, dolžina znaša 10 km. 1650 m široka ploščina njegova zavzema 3196 ha. Navpično moli svoj vrh Veliki Klek, okrožen od velikanov Hellersberg (3278 m) Schwertereck (3246 m), Glocknerwand (3600 m), Teufelskamm (3564 m), Johannsberg 3457 m). Zamedeni v snegu, okroženi od ledenskog kažejo svoje vrhove v nepopisnem sijaju. Solnce obseva nezne snežene kosmiče, da se bleste spreminjačjo belo barvo v raznobojne kristale. Stopimo v kočo. Zadovoljnega se čutiš, ko stopiš v gorko zakurjeno sobo, saj te je pretresal zunaj mrzli sever. Svetla soba, skrbna postrežba, vse to te tolaži, da se ne ustvari težavnega poto.

(Konec prih.)

svojo železnico. Na Gorjance, Vipavce in Kraševce sta se dežela in država docela oskrbili. Le naša Brda — uboga Brda — so zapuščena, ločena od drugih delov dežele, nihče se ne zmeni za njen interes.

Kolika dobrota in sreča bi bila za Brice, aki bi držala bohinjska železnica namesto za temu in puščim hrbotom hriba Sv. Valentina skozi solčne, prijazne in vabilive vinograde Sv. Mavra ter mimo Kojskega proti Plavem ali Kanalu; vsaj s tole malenkostjo bi lahko imeli v središču Brda — postajo. Pri izdelovanju načrta nove proge smo mislili, da se bodo Brda upoštevala — ali zman! Nihče se ni zmenil in ničesar nismo dobili . . . !

Koliko več prometa bi bilo in koliko več denarja bi steklo v deželne in državne blagajne! Toda — imajo ga preveč, zato ne marajo zanj! Brda, ki prekosijo s svojimi pridelki celo Gorško, nimajo nobene zvezze z drugimi kraji. Vse te pridelki mora ubogo ljudstvo znositi oziroma prevažati na najbližjo postajo — v Gorico, do katere je treba prehoditi 20 do 30 km. Ali se nikomur ne smili trud in znoj našega ubogega ljudstva?

Ako bi bila v središču Brd — n. pr. v Kojskem ali v kaki drugi vasi postaja, kako lahko bi bilo vse to delo!

Širšemu svetu je znano, da zori pri nas prvo sadje, ter da venča v pozni jeseni letino v oblici izborna vinske kapljice, odlikovana na raznih razstavah v Gorici in na Dunaju. Vsi ti pridelki pa ne ostanejo doma, ampak se razpošiljajo križem sveta. Kako težavno je to razpošiljanje in prevažanje po naših slabih in strmih potih!

Komu pa naj pripisujemo krivdo, da so naša Brda tako zapuščena? — Sami — sebi — !

Naše dosedaj speče ljudstvo se pričenja zbujati ter se zanimati za napredek in blagostanje. Uvideva važnost železnice ter njene koristi, rodila se je že zdavnata tudi v njem želja po železnici. Od vseh strani se sliši govor: „Ako imajo Gorjani, Vipavci in Kraševci železnico, jo moramo imeti tudi — mi!! To je naša zahteve!! Tudi mi smo davkoplačevalci kakor oni, tudi mi potrebujemo železnico, tudi na nas se morajo ozirati zastopniki ljudstva ter upoštevati naše težnje in zahteve! Železnico hočemo!!

To bodi predmet razmotrivanja v dolgih zimskih večerih! Po celih Brdih naj odmeva zahteve: „Železnico hočemo! — železnico hočemo!“

Uverjeni smo, da naši državi in deželi ne bo ugajal ta klic — to proučenje; najdejo na tisoče izgovorov in mogoče tudi — denarja nimajo. Povemo pa že naprej, ako lahko razpolagate s sredstvi za razne nepotrebne in človekoljubju nasprotne stvari, lahko žrtvujete tudi malenkostno vsočico, da dobimo železniško progno med Gorico in Korminom preko Brd. Ta nova proga naj bi se vila iz Gorice preko Kojskega, Vrhovlja, Vedrijana, Višnjevke, Biljane, Vebla v Kormon. Ta zveza bi ne bila težavna, ker so skozinsko doline. To je naša zahteve in — pri njej ostanemo, dokler se nam ne ugodí! Kakor so prispevale vipavske občine za zgradbo lokalne železnice, tako bi tudi drage volje prizadeta briska županstva žrtvovala primerne vsove! Lahko so zagotovljena, da ne bodo te prispevek zavrnjen, pač pa se stoinstokrat poveča.

Pozivljamo torej naša častita županstva, naj bi se v tem pogledu malce zganila ter se zanimala za pošte zahteve ljudstva, katero jim bo več kot hvaležno.

Nadalje se obračamo tudi do naših poslancev, da se z resno voljo oskrajo na pošcene zanteve ljudstva ter naredi v ta namen tudi prave korake. Ti so zastopniki ljudstva, ki se res zanimajo za interesne onih, kateri zastopajo, ne pa da šuntajo in dražijo ljudi na shodih proti njim nepriznanim osebam. V Brda, za katere se nihče ne zmeni, naj pridejo, da na svoja uše slišijo opravičeni glas in potrebo ljudstva. Sem na sklicejo shode, katerih prva in glavna točka bodi: „Briska železnica“ — in potem šele druge homatije. To bo zanimalo naše ljudi, prihite na shode v obilnem številu; sicer bodo zbiralična prazna in pusta.

Brioi! Zagotavljamo Vas, da ako boste vsi delovali v tem zmislu složno in skupno, ne bo Vaš glas — glas vpijočega v puščavi, tudi ne bob ob steno! Z maga — bodo naša!!

Vox populi — vox Dei.

Vedrijanci.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. januarja.

— **Osebne vesti.** Naučni minister je pomaknil učitelje na ljubljanski umetno-obrtni šoli Ernest Cigloj, Oton Grebenec in Henrik Podkrajšek v 9. čin. razred.

— **Dr. Schweitzerje laži.** Dr Schweitzer je velik duševni režev pred bogom in ljudmi. V pravdah nima sreče, kadar pa govori na kakem shodu, pa polovico poslušalcev spi, druga polovica se pa jezi, kateri zlobni duh je navdihnil tega katoliškega možakarja, da je prišel kvasiti na shod svoje neslanosti. Dr. Schweitzer ima pa tudi slab spomin. Kar je pred enim mesecem govoril, tega danes ne ve več. V Št. Petru na Dolenjskem je bil 9. decembra 1906 shod, na katerem je dr. Schweitzer trdil, da plačuje kmet največ davka, uradnik pa nič. 8. januarja 1907 pa isti dr. Schweitzer zatrjuje v „Slovencu“, da teh besedi ni nikoli izjavil in hoče nas zafrovati, da lažemo. Si tacuisses, domine! Poglej v „Domoljub“, kjer stoji v št. 52. 1. 1906 na strani S25 dobesedno zapisano, da si dejal: „Kmet mora plačevati največ davkov, uradništvo pa je prostodavkov“. Ne vemo zdaj, kdo pravzaprav laže, ali „Domoljub“ o dr. Schweitzerju, ali ta o „Domoljubu“. Naj bi dr. Schweitzer prijel dr. Žitnika za njegova kosmata ušesa in mu izpršal njegovo široko vest, ako ni izrekel gorenjih besedi, aka pa jih je, naj pa lepo molči in here „Indijanice“, ki mu gredo tako zelo v slast! Mi z avuso osebo smo v dnu duše prepričani, da je dr. Schweitzer govoril gore in besede. Pred seboj je imel le svoje kmetiske pristaše. V takem slučaju naši klerikalni poslanci vselej lažijo o meščanstvu in posebno o uradništvu, tako umazano, da ne razsodni poslušalci pridejo do prepričanja, da je vse to čista resnica. Sveda, kadar ni na shodu kmetov, takrat lažijo o teh in se kažejo za največje prijatelje meščanstva in uradništva. Kakor jim pač bolj kaže! Po tem se ravnačajo tudi naši klerikalni listi. „Domoljub“ v vsaki številki

rečno napada uradništvo in meščanstvo, ker ve, da ga izmed tega nihče ne bere. „Slovenec“ pride v roke tudi kakemu uradniku ali meščanu, zato je previdejši in izbira besede, kadar kaže svojo strupeno jezo proti temu dvema stanovoma! — Prepričani naj bodo klerikalci, da bomo vedno poskrbeli, da zve naše uradništvo in meščanstvo, kako je obrekujejo naši „katoličani“, kadar mislijo, da ne bo zvedelo o njih laž. Meščani, uradniki in kmetje naj pa bodo iz tega prepričani, da so klerikalci enako sovražni njim vsem.

— **„Klerikalni“ je istoveten z veren?** Na ustanovnem zboru klerikalnega „Izobraževalnega društva“ v Celju je vikar Goršek govoril sledno tako, kakor da bi bil pojmom „klerikalni“ istoveten s pojmom „veren“ ali „verski“. Mi smo te zlobno in hinavsko zamenjanje pojmov že primerno zavrnili. Zanimivo je, da se je enkrat ojunačila tudi celjska „Domovina“ in odločno nastopila proti takemu zamenjanju pojmov. „Domovina“ piše: „Pripomniti je to, da se je na tem shodu rabil izraz klerikalni v smislu za veren in verski — in to ne slučajno ali samo enkrat, ampak dosledno tako, da bi moral poslušalec misliti, da so samo klerikalni ljudje tudi verni ljudje. To ni res in temu odločno oporekamo. Klerikalizem je politično in če hočete filozofsko naziranje v svetu in življenju ter nima z vernostjo in verstvom nikake zveze. Take premislijeno zamenjanje pojmov donaša stranki morda trenutne koristi, toda v dobi samoizobrazbe je tako početje nevarno, ker se bodo ljudje, ki bodo znali ločiti klerikalizem od vernosti, se morali vendar vprašati: Zakaj se nam je to preje drugače tolmačilo? Posledica tega spoznanja bodo drugačne nego si voditelji stranke danes mislijo.“

— **Občinske volitve v Vipavi** se vrše ta mesec. Klerikalci si prizadovajo na vso moč, da bi dobili to občino v svoje roke. Sklicali so že več shodov, na katerih skušajo s pričinjenimi besedami in lažmi pridobiti volilce. Značilno za te „katoličke“ možake je, da hujskajo volilce proti sedanemu občinskemu odboru, ker je preskrbel vipavskim ubožcem snažna in zdrava stanovanja v novi vipavski ubožnici. Klerikalni backi bi pač raje videli, da bi se bil občinski denar porabil za farovško bisago nego za ubožce. Naprednjaki imajo usmiljenje z ubožci, nikakor pa ne oni ljudje, ki se tako radi ponosa s svojim pristnim katoliškim prepričanjem. Napredni občinski zastopi vipavske občine so si pridobili mnogo zasluga za Vipavo, kar pač najbolj dokazuje dober gmotni položaj vipavske občine. Vsega tega bi ne dosegla Vipava, ako bi ne imeli občinske uprave nesobični napredni možje v rokah. Sedaj pa se jim upajo možje klerikalnega kalibra očitati, da niso dobro gospodarili z občinskim premoženjem. Ker je gotovo, da dokler bodo v vipavski ob-

— Hitite! Le brž! Nobenega trenotka ne smemo zamuditi.

Kržan in njegov sluga sta opazovala dogodek na ladji s toliko pozornostjo, da se nista ne enkrat ozrla na svojega pomočnika. Ta je bil ves izpremenjen. Iz oči mu je žarel ogenj, obrvi so bile stisnene in na ustnih mu je trepetal strašen usmeh. Zrl je nepremič

čini gospodarili napredni možje z obč. premoženjem, bo vippavsko občina vedno napredovala, zato pričakujemo, da bodo v občinski zastop izvoljeni le naprednjaki. — V soboto smo o vippavskih občinskih volitvah pribili daljši dopis, v katerem je rečeno, da je Mirko Perholec nagovarjal neko odlično osebo gozdnega odseka, da bi podkupila one gozdne upravičence, ki se protivijo razdelitvi gozda na enake dele, pozueje pa stoji trditev, da mu je največ na tem, da se gozd ne razdeli. Trditvi sta obe popolnoma istiniti, ker je Perholec vsek dan drugih misli. Vendar naj se zadnje besede umejo tako, da Perholec ne misli nikdar na poslenorazdelitev.

Dogodeki v Riemanjih. Iz Riemanj nam pišejo: Civilni pogreb 77letne Mihaele Valentič je bil veličasten. Toliko zbranih ljudi, se mora reči, da niso videle Riemanje od praznika sv. Jožefa minolega leta. Dasi je bilo ta dan ravno nekoliko mraz, vendar je prihajalo ljudstvo že zjutraj v vas. Posebno se je opažalo oddelke, prihajoče iz Trsta. Z eno besedo: ljudje so prihajali od vseh strani, le naši zvesti prijatelji iz sednjega Boršta so se zbirali na železniškem mostu, odkoder je gledal izgubljeni sin škofa Negla drugi pogreb, in se nam rogali. Ne smemo reči, da so vsi Borštani taki, kajti — tudi v Borštu so značajni in razumni mladenci, žal le, da se pri možahk tega ne opaža. Točno ob 4. uri je prišel župan pred hišo žalosti, pozdravil navzoče ljudstvo in šel v hišo — opravil molitve. Ko je župan to izvršil, so prinesli širje možje krsto pred hišo. Župan je zopet tu opravil molitve in pevci so zapeli „Blagor mu“, nakar se je začel sprevod pomikati. Godba je svirala žalostinko. Prišedsi k cerkvi, se je župan obrnil in blagoslovil krsto. V tem hipu se je prikazal iz cerkve kaplan Ukmar s svojim cerkovnikom in čakal na vhodu, dokler se je sprevod pomaknil do trga. Potem je začel hiteti za sprevodom po svojem običaju 30 do 40 korskov zadaj. Ker je bilo veliko spremljevalcev, je bilo pokopališča načelo in jih je več kot polovica ostalo zunaj. Ukmar pa se je s svojim cerkovnikom takoj ril med ljudi, da mu je bilo po velikem trudu in dobroti spremljevalcev možno priti v sredino pokopališča. Ko je župan molil in ko so drugi pokleknili, je — pokleknil tudi on. Spremljevalci in grobokopi so pustili tega izgubljenega sina škofa Nagla še na pokopališču. Kaj je potem delal in kdaj je odšel, se ne ve. Da so bili ta dan orožniki v Riemanjih, tega ni treba niti omenjati. — Cele Riemanje so bile, kakor pravijo, po vseh stezah in cestah z orožniki obkoljene. Mi smo hvaležni orožnikom, da nas varujejo proti tatovom; smilijo se nam pa, ko zmrzujejo in tolčajo peto ob peto...

Kaj je svobodomiselnost? To vprašanje so rešili učenjaki okrog „Gorice“, ki piše, da je svobodomiselnost sovražnost proti veri in cerkvi. Upamo, da to modrost zapiše tudi ljubljanski „Slove-

val za starim gospodom. Po ljutem boju z valovi se je Kržanu posrečilo, da je vjel vrv, na katero je bil prizvan stari gospod. Ovil si jo je okrog pasu in vlekel starega gospoda za seboj do čolna. Tu sta mu tuje in Tomo pomagala, spraviti rešenega moža na krov.

— Dečko — čast in slava, je zaklical kupčevalc s konji, ko je Kržan zasedel zopet svoje mesto na krmilu. Nisem mislil, da si tako hraber.

Kržan bi bil najbrž kupčevalca s konji odločno zavrnil, da ga tika, toda pogledal je bil ravno tedaj v obraz mlado damo, ki je sedela poleg rešenega gospoda in zastala mu je sapa, tako ga je prevzela lepota tega dekliskega obrazu. Kupčevalc s konji je to zapazil. Stismil je jezno zobe in se naslonil na svoje veslo s tako srdito možjo, da se mu je veslo zlomilo.

— Pošljito nam tri čolne na pomoč, je kričal kapitan za odhajajojo jadrenico, a nihče mu ni ničesar odgovoril. (Dalej prih.)

nec“, saj se tako trudi, da bi ga vse občudovalo zaradi njegove izvirnosti in prebrisanošči!

Državni poslanec Franc Povšek je imenovan za člena permanentne komisije za trgovske vrednote prometne statistike. Kadar bo ta komisija funkcionirala, bo imel Povšenakov c. kr. komercijalnega svetnika.

Z državnemu železniku. V področju tržaškega železniškega ravateljstva so imenovani: Ludvik Trdin a v kurilnici v Ljubljani za strojnega asistenta; dr. Richard Kacjančič, Karel Valentinič, Pavel Levičnik, vsi v Trstu, za železniške koncipiste; asistentje so postali aspiranti: Josip Dolinar v Ratečah-Beli peči, Josip Obad na Bledu, Paskal Žonzerovič v Pulju, Avgust Šeme v Ajdovščini, Anton Veber na Bledu, Alojzij Grmek v Gorici, Klement Pregr v Trstu, Lovrenc Svetina v Lesoch, Josip Božič v Vižnjarjih, Emil Makuc v Trstu.

Šolska vest. Učiteljica gdd. Marija Škrjanc v Zagorju je dobila dajši dopust zaradi bolezni. Njeno službo bo opravljala nadučitelj v pokoju g. Josip Čerin.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Jutri, v četrtek (nepar), se ponoví velika Wagnerjeva opera „Lohengrin“. Naslovno vlogo poje g. pl. Rezunov, Elzo ga. Skalova, Ortrudo gca. Reissova, Telramunda g. Oufrednik, kralja Henrika g. Betetto, kraljevega glasnika g. Ranek. — V soboto (par) se vprizori prvič na slovenskem odru zanimiva Štolbova veseloigra „Na letovišču“. — Pripravlja se Donizettijeva tridejanska opera „Lucia di Lammermoor“

Slovensko gledališče. Snoči se je prvič ponovila Molierova eno-dejanka „Gizdavki“ in sicer z lepšim uspehom nego prvič.

Cerkve in država, nekaj iz zgodovine in sedanosti, o tej zanimivi temi predava za „Splošno slovensko žensko društvo“ član „Akademije“ odvetnik dr. Fran Novak v nedeljo 13. t. m. ob petih pooldni v „Mestnem Domu“. Ker bo predavanje trajalo približno tričetrt ure, ni v nikaki koliziji z večernim koncertom „Glasbene Matice“. Opozorjam občinstvo na to zanimivo predavanje, ki je zlasti aktualno sedaj, ko se bije velik kulturni boj na Francoskem med državo in cerkvio.

Veliki ljudski koncert „Glasbene Matice“. Izmed ostalih manjših točk, ki se bodo izvajale na ljudskem koncertu dne 13. januarja v veliki dvorani hotela „Union“, naj omenimo še nov Stanko Premrl v mestni zbor à capella „Lilije“ na besede Simon Jenkove. Gospod Premrl je že več let na dunajskem konservatoriju in se misli zgodil glasbi posvetiti. Njegove „Lilije“ so sicer kratek zbor, a kažejo veliko nadarenost skladateljevo. Žalna resignacija mladega dekleta na življensko srečo je tako pristno slišana, da skladba pri vsej svoji preprostosti močno učinkuje na poslušalca, ker veje iz nje cel roman nesrečnega mladega bitja. V spomin nedavno umrlega pesnika Simon Gregorčiča se bo poleg že navedenih „Pogled v nedolžno oko“ in „V celici“ pelo že najlepša slovenska skladba Nedvedova „Nazaj v planinski raj“, o kateri je ob Gregorčevi smrti pisala goriška „Soča“, da je na pesnika, ko je šlišal v Ljubljani pri koncertu „Glasbene Matice“, tako vplivala, da je plakal. Tudi ministarskega svetnika g. dr. pl. Wienerja je o prilikli inšpekcije v „Glasbeni Matici“, ko jo je zbor med drugim zapel, naravnost očarala. — „Glasbena Matica“ želi s prirejanjem ljudskih koncertov podati umetniške užitke najširšemu slovenskemu ljudstvu. Zato vabi vse sloje, osobito še delavcev in obrtnike, da pridejo uživat krasoto velikih in plemenitih glasbenih del. Na ta način hoče „Glasbena Matica“ izobraževalno in blažilno vplivati na one sloje ljudstva, ki sicer nimajo prilike zvesti svoji želji po višji izobrazbi. „Glasbena Matica“ pri tem ne išče dobička, zadovoljava je, ako nima izgube pri naravnost velikih stroških. Vstopnino 60 dinarjev ali sedež za 1 krono za tako priliko pač vsakdo lahko zmora, ki ima le dobro voljo. Pričakujemo torej sigurno, da bodo dvorana do zadnjega kotička rabito polna.

Častna nagrada „Zvezde slovenskih pevskih društev“. Na razpis dveh častnih nagrad po 60 in 40 kron za najboljši zborovi skladbi je bilo upravnemu odboru poslanih 16 skladb. Jury, sestavljeni iz g. Benišek, Dekleva, Foersterja, Hubad in Razingerja, ni prisodila noben skladbi častne nagrade. Kot relativno najboljšo je priporočala skladbo „Notranj-

ska“. Upravni odbor je tej skladbi prisodil 40 K nagrade. Po otvoritvi koverta se je pokazalo, da je skladatelj g. Emil Adamčič. Koverti ostalih 9 konkurenčnih skladb ostanejo neodprt. Skladbe se vrnejo nemetu, ki pove „motto“ dotične skladbe ali pošte „motto“ in kam našlov, kam naj se skladba vrne. Po preteku dveh mesecev, t. j. sredi marca 1907 se neotvorjeni koverti sežgo. — Upravni odbor „Zvezde slovenskih pevskih društev“.

Vsa slovenska pevska društva, kojim sem poslal prvi zvezek svoje „Balkanske Vile“ in kojim mi do zdaj niso poslala dotičnega zneska (K 340), najlepše prosim, da to ne mudoma store, ker imam nujna plačila proti tiskarni. Upam, da sem s svojim delovanjem zasluzil, da se nobeno društvo ne bo oglušilo temu zadnjemu mojemu pozivu. Novce prosim poslati pod naslovom: Zagreb, Rainerova ulica 11. — F. S. Vilhar.

XI. ustanovnik „Društva slovenskih književnikov in časničkarjev“ so postali uradniki banke „Slavije“ v Ljubljani po iniciativi in posredovanju g. Vatrossala Holza, in sicer povodom 30letnice, odkar je ravnatelj temu zavodu ljubljanski župan g. Ivan Hribar. Po g. Holzu so vročili imenovani uradniki 3/4 ustanovnine, namreč 150 K. Društvo se rodoljubnim dobrotnikom iskreno zahvaljuje z željo, naj bi našli posnemalcev v drugih narodnih korporacijah in zavodih.

„Jugoslovanski Almanah“. Rokopise, določene svoječasno za „Jugoslovanski Almanah“, je odbor v Belgradu vrnil in se nahajajo, kar jih je bilo v oddelku „Ljubljanski žvon“, v rokah urednika tega lista gosp. deželnega svetnika dr. Franca Zabaniča v Ljubljani. Gg. pisatelji lahko dobre rokopise pri imenovanem gospodru ali mu pa naj sporoča, kaj naj napravi z dotičnimi manuskripti.

Slovenska umetnika akademika. Rihard Jakopič in Ivan Grohar se udeležita slikarske razstave v Belgradu, ki se otvorí 28. t. m. Izmed srbskih umetnikov razstavlja svoja dela med drugimi slikar Vučetić in Nadežda Petrović. Slovenske slike so že na potu v Belgrad; razstavljalcem se najbrže pridruži tudi Matija Jam.

Podružnica kranjska avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih ima v četrtek, dne 10. t. m. ob pol 6. uri zvečer v bibliotečni dvorani c. kr. deželne vlade odborovo sejo. Dnevnih red 1. Posvetovanje in odobrenje pogodb, na podlagi katere se bodo kupili stavbišča za otroško zavetišče. 2. Eventualni predlogi.

Pohvala. Stražmešter g. Josip Jurčič deželnega orožniškega poveljstva št. 12 v Ljubljani je pojavljen s pohvalnim spričevalom za izredno delavnost za javno varnost pri graduji bohinjske železnice.

Fantovski ples. Vabilo za ta ples, ki se vrši 16. t. m. v veliki dvorani „Narodnega doma“, so že razposlala. Ako bi ga kdo slučajno ne bil dobil, naj se obrne na g. zobozdravniku dr. Edvarda Bretla. Udej ljubljanske čitalnice so eo ipso vabljeni na ta ples in se jim ne dopoljajo nobena vabilo.

Srbska čitalnica v Ljubljani prirede dne 13. t. m. (po pravoslavnem kaledarju 31. decembra) s prijaznim sodelovanjem slav. pevskega društva „Slavca“, gosp. Barjaktarovića, člana dež. gledališča in g. Fr. Sladoviča v malo dvorani Narodnega doma Silverstrov včer s plesom. Spored je tako raznovrst in zanimiv. Začetek ob 8. uri. Posvetovanje in odobrenje pogodb, na podlagi katere se bodo kupili stavbišča za otroško zavetišče.

Podčastniki tukajenje garnizije prirede v ponedeljek dne 17. t. m. v „Kazinskem salonu“ obiteljski večer, združen z vojaškim koncertom. Začetek ob 8. uri.

Klerikalni Dachs in njegovi uslužbenci. Pri tem, pred kratkim zaslovenem klerikalcu služi že dve leti deklica iz Gorenjske, katera bodo maja meseca t. l. 16 let starca, za plačilno natakarico. V teku prvih dveh mesecev je imela deklica — deficitia 24 kron. Da bi to vsoti poplačala ter si poiskala drugo službo, je prosila svojega delodajalca, naj jo pusti za ta čas služiti kot drugo natakarico. A kakov da bi bilo možno ravno prav to neizkušeno dekle, je ni uslušal. Sedaj dolguje revica svojemu gospodarju — 181 gld! Rotila ga je že kieče, naj jo pusti, obrnila, da je pripravljena poplačati svoj dolg, kakor hitro pride v tako službo, da lahko to storii. A gospodar ji vedno odvrne: „Dokler nisi poplačala dolga, ne smeš stran!“ Nočemo preiskovati, kako je ta dolg nastal, a opomniti hočemo, da dekla nikdar ni prosto; da ne sme ni enkrat v tednu na sveči zrak.

Krošnjenje z žganjem. Piše se nam: Javni organi, tudi občinski, imajo pravico, konfiscirati vsakemu, kdo krošnjarji z žganjem,

njegovo blago. Sploh bi občine v tem oziru veliko lahko storile, ter s tem pripomogle prvič strankam, da bi take brze za drag denar ne kupovale in tako osleparjene ne bile, sebi pa, ker od tako prodanega blaga daca ne dobijo in ker tako konfiscirano blago pripade občini kot kazen. Pomisliti je, da v ljubljanski okolici ta obrz kar ovete, in da posebno ljubljansko zagonitev največ take brozge pokupijo. Slavni magistrat v Ljubljani bi lahko veliko storil varujoč poštene trgovce in stranke, da bi ne kupovale takega žganja bolje rečeno „fuselna“, katerega ti krošnjarji kar tudi sprti pri vodnjaku delejo. Ako bi razglasili, da pripade polovica skupnine od konfisciranega žganja istemu, kdor je krošnjarja ovadil, druga polovica pa ostane magistratu kot kazen, bi se to sleparsko krošnjenje kmalu zadržalo.

Nova šolska šola. Razpis oddaje del za novo šolo v Šiški se baje izvrši — kmalu! Zgradba mora biti dogovorjena do začetka prihodnjega šolskega leta. Da se pospeši vedno zavlačevanje zidanja, gradi občina šolski vodnjak v svoji režiji.

Zmrznil je 40letni posestnik Anton Simončič od Sv. Križa pri Litiji, ko je šel v bližnjo Bistroc. Simončič je bil nekoliko zmešan in božasten.

Oko je izgubila. Ko je v ponedeljek ključavničarjeva žena Alojzija Satler v Litiji jemala kruh iz peči, sunila je s koncem parjevega držaja tako nesrečno svojo mater v oko, da je takoj iztekel in da je moralo ponesrečenka v bolnico v Ljubljano.

Sola na Muljavi. Piše se nam: Zopet smo prisiljeni poročati, kam dovede človeka nadutost in grdi egozem, ki je posebno pri tuk. klerikalcev razvit. Že dolgo bijemo boj za muljavsko šolo, toda še danes je nimamo. Da je nimamo, zato se imamo zahtevali našemu šolskemu višemu „šimelu“, ki dela z grozno naglico in pa tudi veruje vsakemu protestu na strani klerikalcev. V drugi vrsti gre zasluga raznini tuk. župnikom, kaplančkom, krškemu bistromu županu in obči znanemu „kloster kanidau“ nadučitelju Pirnatu. Seveda, on ni znan kot veden, za narodovo prosveto delujejoč učitelj, pač pa kot velik brezbriznež za šolo in iskren častilec farovških kuhinj! Ta učitelj še najbolj nasprotuje ustanovitvi šole na Muljavi! Seveda, on bi rad imel na Krki štirirazrednico, vendar ne pomisli, da bi bile občine tembolj obtežene! Sicer pa Muljavčani ne damo svojih otrok takemu učitelju! Pa ko bi se pobožni mož boril s poštnejimi sredstvi, bi že bilo. Toda Pirnat in krški župan zlorablja nevednost ljudstva na najgorji način. Kmetom trobita, da bodo radi šole razprodana posestva, da bo moral posestnik, ki plača le 21 gl. direktenga davka, plačati za šolo 500 gl.; med tem ko bo vresnici plačal vsled 25% doklade le 31 gl. 50 kr. in to šele v šestih letih. Letošnje leto so že pobrali naklado, in gotovo je 3/4 posestnikov, ki niti ne čutijo tega bremena! Če se že borita, torej borita se častno, ne pa z lažmi in farbarjami! Ali Vas ne bo sram, g. nadučitelju, ko bodo starši zvedeli, kako znate lagati, in končno tudi Vaši učenci? Ko bi bil jaz učitelj, ne bi šel v šolo z tako zavestjo! Zakaj se upirate in hujskate? Mar se Vam ne smilijo otroci, ki morajo po dve uri daleč hoditi v šolo? To se pravi moriti in ubijati nedolžno deco! Muljavčani že prosijo šole leta in leta! Da je razvidno, koliko jim je na izobrazbi, prepustil je posestnik g. Gregar sobo brezplačno v učne name in tudi prostor za novo šolo je podarjen. Ali bi storila to župan in nadučitelj? Dvomimo! Sobo in prostor je potrdil litijski okr. š. svet; toda zdaj pa letata nadučitelj in župan od vasi do vasi, da dobita s posočju svojih farbarjev dovolj podpisov zoper muljavsko šolo. Upamo, da ne bo slavni deželni šolski svet verjet onim podpisom, ki so dobljeni vsled pritiska na nevedno ljudstvo in z raznimi lažmi, ampak da stvar sam temeljito preišče in se tem potom uveri o resnični potrebi šole na Muljavi! Gospod deželni šolski nadzornik naj blagovoli sam pogledati, kaj se pravi tako majhnim otrokom v takem mrazu hoditi dve uri daleč v šolo. Če nimajo gotovi odgovitelji nobenega usmiljenja z otroki, naj pokaže vsaj sl. deželni šolski svet, da mu je pri srcu blagor mladine in prospet šolst

čer s predavanjem njegovega života-pisa, prednašanjem njegovih poezij in zborovim in solo-petjem njegovih uglasbenikov pesmi. Ker je Gregorčič ljubljene slovenskega naroda, kojemu je podaril nedosežno lepe svoje pesnitve, izkažimo mu tudi v Brežicah vsekakor zaslужeno posmrtno čast in se udeležimo v velikem številu častnega večera.

Poskušen samomor iz žalosti. V Mariboru je streljal nase gledališki uslužbenec Ivan Papež iz žalosti, ker mu je umrla mati. Zadel se ni.

Zaradi revščine umobolen. V Mariboru je zblaznil bivši mesar Franc Wretzel, ki nima nobene službe in 7 otrok. Grozil jim je, da jih pomori in hodič nag po cesti. Odali so ga v blaznico.

V posnemanje! V Gorici se ustanovili češki kružek za one, ki se nameravajo udeležiti vsesokolskega zleta v Pragi. Učne pripomočke prekrbi goriški "Sokol". Mislimo, da bi tudi v Ljubljani kaj takega ne bilo napačnega!

Obstrelli se je v Gorici 18-letni P. Galaš, ki se je igral z nabasanim samokresom. Strel mu je švignil v spodnj del trebuha.

Nesreča. Na državnem koldvoru v Gorici je padel pri skladanju premoga 20-letni V. Lukež in se nevarno pobil. Prepeljali so ga v bolnico.

Tržaška "Edinost" je in ostalo glasilo političnega društva "Edinost", ki nikakor ne namerava izdajati posebnega svojega lista. Tako vsaj se glasi izjava omenjenega društva.

Umrl je dne 6. t. m. v tržaški civilni bolnišnici c. kr. finančni stražnik Karl Kosi v 35. letu svoje dobe. Rajni je bil stražnik sin nekega višjega državnega uradnika, službenega nekje na Spodnjem Štajerskem; mati pa mu je neka premožna gospa, omogočena z nekim trgovcem in hišnim posestnikom v Ljubljani, ki je sedaj že vdova. Kosijevi vzgojitelji so nekje na Ptujem. Umrl je Kosi od vseh popolnoma zapuščen. Svoji materi je bil pravi strah, ako se je ji hotel približati. Kosi je večkrat tožil, da ga starši brez njegove krvide zaničujejo, le ker jih spominja njihove mladosti, in tako je tudi po eno-mesečni nuančni bolezni popolnoma osamljen v največji revščini nesel skrivnost svojih staršev seboj v grob.

Nogo je zdrobila skala 21-letnemu Antonu Metliku, ki je delal v kamnolому blizu Kopra. Prepeljali so ga v tržaško bolnico.

Kap je zadela v Trstu 50-letnemu Petru Pavliču. Bil je takoj mrtev.

Taki so! Pretekli teden je v seslanskem kamnolomu v Istri eksplodirala mina, vsled česar je bil neki Črnogorec takoj mrtev. Devinski dekan ni dovolil cerkvenega pogreba. Za sleparško klerikalno zmago pri občinskih volitvah so pa zvonili celo popoldne. Taki so ti moderni razlagatelji Kristovega nauka!

Dve novi jugoslovanski društvi se snjujeta v Pragi, in sicer "Jugoslovansko dijaško umetniško društvo Vilá" in "Jugoslovansko pevsko društvo".

Premiye za uspešno pogozdovanje. Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo je podelilo v letu 1906. za uspešno pogozditev goždavkmetskega posestva sledičim posestnikom gozdov premije, in sicer gg.: Avgustu Adamiču v Ljubljani priznalo diplomo, Franu Tršarju na Vrhniku priznalo diplomo, Franu Boršniku v Borovnici priznalo diplomo, Ivanu Montelju v Dol. Mozelju premijo 40 K., Matiji Stangelnu v Dol. Mozelju 40 K., Ivanu Petschauerju v Poljanah 40 K., Jakobu Selezu v Sajovčah 40 K., Francu Gorjancu v Sajovčah 30 K., Pavlu Lenasiju v Sajovčah 30 K., Antonu Dolenču v Stuhencu 30 K., Matiji Zakrajšku v Škufčem 30 K., Ivanu Žnidriču v Podcerkvi 30 K., Jurju Zormanu v Slavini 30 K., Ivanu Koširju v Kranjski gori 20 K., Antonu Jenkotu v Poljanah 20 K., Josipini Krebelj v Sajovčah 30 K., Marijanu Verbič v Gor. Suhaču 20 K.

Red za vožnjo z avtomobilimi Za vožnjo z avtomobili je določen poseben vozni red. Da se preprečijo nesreče, so oblasti znova opozorjene na razna določila voznega reda, na katera se opozarjajo in interesentje in drugo občinstvo. Skošnji in dovoljenje za vožnjo so podvržena tudi enotirna motorna kolesa brez privoza; kdor nima 18 let, se ne sme voziti na takem kolesu. Dovoljenje za vožnjo po več kot enotirnih kolesih se daje le na podlagi voznega spričevala. Hitrost je določena v posebnih paragrafih reda za vožnjo z avtomobili; pod izvestnimi okoliščinami ne sme presegati 6, ozir. 15 in 45 km na uro. Rabiti se sme za vožnjo le take automobile, ki so bili oblaščeni preskušeni. Kolesarji so obvezani imeti zvonec in se ga posluževati namesto drugih vznemirja-joch signalov.

Za 20 milijonov denarja donarja. Dasi je nikelnastega denarja v Avstriji skovanega sa 60 milijonov, ga je vendar že premalo. Zato se ga nakuje znova za 20 milijonov in sicer za Avstrijo za 14 milijonov, za Ogrsko pa 6 milijonov.

Sredni ljudje. Minolo leto je "Avstrijski Lloyd" priredil po sredozemskem morju tri zabavne vožnje, in sicer je odplul parnik "Bohemia" 2., vrnil se je pa nazaj v Trst 16. aprila. Parnik "Koerber" je odplul 2., vrnil se je pa 18. maja. Tretji pa je odplul 2. oktobra zopet parnik "Bohemia", vrnil se je pa 21. Vseh oseb si je privoščilo te zabave 335, in sicer 243 gospodov in 92 dam in gospodicev. Na prvem parniku jih je bilo 105, na drugem 114, na tretjem pa 116. Največ je bilo Dunajčanov, in sicer 142, iz Gradca jih je bilo 24, iz Budimpešta 19, iz Prage 18, Tržačanov pa je bilo le 9. Drugi so bili iz raznih nemških, manjših avstrijskih, ogrskih in hrvaških mest, nekaj pa iz industrijskih krajev. Iz Opatije so bili štirje, iz Celja dva, iz Inomosta dva, iz Solnograda pa eden. Med ostalimi omenjamemo pa le, da sta bila tudi dva Ljubljancana tako srečna, da sta se naužila svežega morskega zraka, in sicer en bankir in en odvetnik. Tedaj tukaj smo na enaki procentualni stopnji z drugimi mesti. Komodito in užitek te vožnje more popisati le oni, ki jo je izkusil, kajti navadni zemljani se steje že srednega, ako mu razmere pripuščajo, da se ob nedeljnih peljej v III. razredu eno uro od svojega doma, misliš pa na zavorno vožnjo po sredozemskem morju z "Lloydovim" parnikom, bi bil že strašen greh.

Mednarodna panorama na Pogačarjevem trgu nas vodi ta teden po najlepših in najbolj romantičnih pokrajinh sloveške Švice, in sicer od Ženevskega jezera, skozi Lausanne, Montreux, dolino Zermata do Matterhorna. Serija nudi navedno mnogobrojne naravne kratose. Slike so izredno umetniško dvrsene. — Prihodnji teden se razstavi Korosko: Veliki Klek, Vrbsko in Osojsko jezero.

V panorami-kosmorami na Dvorskem trgu pod Narodno kavarino potujemo ta teden po Štajerskem. Vidimo tukaj Gradec, Maribor, Bruck ob Muri, Celje, Ljubno, Judenburg, Admont, Eisenerg, Marijino Ceje itd., torej same lepe velezanomite kraje. Prihodnji teden čarobna Japonska.

Maggijeva zabela za juho. Pokušnje s to zabelo, o katerih smo že včeraj govorili, bodo ta teden v naslednjih trgovinah: v četrtek Michael Kastner, v petek v trgovini Leskovic & Meden, v soboto v trgovini Ivan Jubačin.

Prememba posesti. Tukajšnji trgovec Ivan Bahovec je kupil nedodelano elektrarno v Duplici pri Kamniku za 28.404 K.

Opekle so se. Včeraj okoli 6. ure zvečer je sedela v Gradaških ulicah št. 4 za mizo 15letna služkinja Angela Steimannova in Gletna domača hčerka Ana Novakova, drugi otroci so se pa igrali na tleh. Ko je eden od teh nekaj vrgel v na mizi gorečo svetilko, se je ta razbila in je začel goreti razlit petrolej. Plamen je dosegel Steimannovo in Novakovo, ki sta se po obrazu in rokah močno opekl. Na vptje je prihitela na pomoc gospodinja in ogenj zadušila. Nalice mesta poklicani gosp. dr. pl. Födransberg je za prvi slučaj obe obvezal, potem pa odredil, da so oddali Steimannovo, ki je zadobila hujše opeklina, v deželno bolnišnico, Novakova pa leži doma. — Tudi gostilničarna hčerka z Dolenjske ceste, Frančiška Kovačeva, bi bila kmalu zapadla hudim opeklinam, ko bi ne bilo pravočasne rešitve. Dekletec je namreč sedelo pri vroči peči, kjer se je od peči vnel glavnik, ki ga je imela v laseh. Ko so to opazili, je bilo dekletec že po glavi nekoliko, a ne nevarno, opečeno.

Pobegnil je včeraj vojaški pek Gregor Geršek.

Tatvina. Včeraj od 2. do 3. ure popoldne je dosedaj še neznan taton posarejnim ključem odprl v stolnem župnišču vratu pri stanovanju stolnega vikarja g. dr. Jožeta Jeršeta in mu ukradel do 570 K denarja. Nekega osumljence so zaprli.

Čigavi so konji? Danes počni je mitniški paznik na mitnici na Tržaški cesti prijet tri konje, ki so prišli tja brez gospodarja in jih dejal v hlev v gostilni pri "Tončku". Lastnik naj se zglaši zanje pri policiji.

Dolavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 40 Hrvatov in 80 Slovencev. V Hev je šlo 50, v Inomost 35, v Scheibbs 20, v Meran 19, v Ljubno pa 20 Hrvatov. V Kočevje je šlo 19 rudokopov, na Dunaj se je pa odpeljalo 18 Kočevarjev.

Izgubljene in najdene redi. Gospa Marija Tomicova je izgubila do 10 K denarja. — Neki gospod je izgubil zlat za 10 K. — Policijski stražnik O. Perme je našel suknjen,

smetni suknjič. — Upokojeni Štefan Štefanovič uslužbenec Fran Štefanec je včeraj dopoldne vzel papigo. Lastnik je dobil pri njem v Kavčih ulicah št. 181 v Spodnji Šiški.

Semem. Dne 8. t. m. je bilo na mesecni semenj prigmani 875 konj in volov, 245 krav in telet, skupaj 1120 glav. Kupčija je bila pri goveji živini dobra, ker so prišli po njo Moravci in Nemci, pri konjih pa srednja.

Na mostnem dražiliku pod Tivolijem svira jutri od 3.—5. ure popoldne "Društvena godba".

Ljubljanska društvena godba priredi jutri zvečer koncert v "Narodni kavarni" (Gospodske ulice). Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

Posređovalnica za službo gostilničarjev, kavararjev itd. je v mesecu decembru posredovala v 60 slučajih. Službe so dobili vsi, ki so iskali službo, spadajočih v gostilničko in kavararsko stroko. Potrebuje se še več kasirk, markerjev, natakarjev, natakarjev, točajev, kuharje, dekel, hlapcev itd. Za posle se posređuje brezplačno, oni iz dežele naj prilože znamko za odgovor. Posređovalnica za službo je v Gradišču štev. 7 v pritličju.

Slovenci v Ameriki. Velik kos železne rude je padel na glavo v Elyju delavcu Ludviku Perušku, doma iz Sodražice ter ga hudo ranil. — V razbeljeno peč je skočil in zgorel v Delagui Josip Tomšič, doma nekje iz Dolenske. V eni minutni ni bilo sledu ved o njem. Grozoviti samomor je izviral, ker je pri igri izgubil veliko vstop. — Z druge strani pa se poroča, da je bil samomorilec Fran Mlinar, doma iz Logaškega okraja.

Nogo je zlomilo v rudniku v Trestu Andreju Kastelicu, doma iz Zagorja na Notranjskem, in Pavlu Kosmaču, doma iz Stare Oselice.

Prvemu so moralni nogo odrezati, drugi bo najbrže ozdravel.

*** Najnovejše novice.** Velik požar. V Bangkoku je zgorel kitajski trgovski del mesta. Škoda se ceni na 10 milijonov.

Prebivalstvo Francije znaša po ravnom zaključenem ljudskem štetju 39.252.267. Pariz šteje 2.763.393, t. j. 49.325 prebivalcev več kot leta 1901.

Otroka z dvema glavama je rodila neka kmetica v Barču na Ogrskem. Otrok živi.

Saksinski kralj je povezil z avtomobilom nekega moža do smrti.

Zaradi zvišanja števila rekrutov se baje izdajo novi predpisi o vojaških naborih. Le zelo slab poslusih in vid bodeta izključevala mladeniče iz vojaške službe. Manjkanje pol prsta na roki tudi ne bo oproščalo. Ravnotako se ne bodo srčne napake preveč strogo upoštavale.

*** Vsled snežnih plazov** je skozi takovzvani "Gesäuse" promet na državni železnicu ustavljen.

Za četrtek milijona kron ponarejenih menič kroži po Varšavi. Največ je ponarejenih podpisov kneza Lubomirskega a.

Rodbinska drama. Vodja južnoogrskih soci. demokratov, Hartwig, je streljal v Lugošu na svojo ženo, njeni mater in svojega sina ter ves tri ranil. Potem se je sam ustrelil. Vzrok: ker se ni hotela žena vrnila k njemu.

Perzijskemu šahu se je bolezni zopet shujšala, tako da je vsak čas pričakovati katastrofe.

*** Nove bosanske znamke.** Bosanska uprava naredila dobitček z novimi poštnimi znamkami. Poštno ravnetljivo v Sarajevu je namreč že pre mesece dobilo naročil za nove znamke iz vseh delov sveta v znesku pol milijona mark. Naročili so si jih nabiralci znamk. Ker pa je mnogo nabiralcev, ki iščejo le prepečatene znamke, je poštna uprava v Bosni da več močno znamki vseh kategorij prepečati ter jih prepustila neki veliki avstrijski tvořidlo, tako da si bo mogoče nabiralcem nabaviti v tu in inozemstvu prepečatene bosanske znamke skoraj za polovico cene označene vrednosti.

*** Plačilo za postrežljivost.** Davčna administracija v Libereci je vprašala po navadni dopisnicu nekega meščana za naslov njegovega brata v davčnih zadevah. Naprošeni je z vso postrežljivostjo brž odgovoril istotako na dopisnico. Par tednov nato pa je dobil plačilni nalog o 2 K 40 h kot globo, ker ni zadostno kolikoval vloge na davčno administracijo. Stvar je izročil svojemu odvetniku, a je propadel v vseh instančah ter moral plačati razun 240 K še odvetniku 24 K.

*** Po samomoru milijonar.** Lani se je v Londonu ustrelil Ernest Schwabacher, ker je prišel vsled nesrečne špekulacije pri južnoafriških rudnikih za rob finančne polome. Toda s samomorom se je bil prenagliš. Posneje so namreč njegove akoje tako poškodile, da bi

imel danes 15 milijonov premoženja.

*** Kratko in jedrato.** Neko nemški sodišče je priobčilo razloge neke obtožbe v enem samem stavku. Ta stavek obsegata 320 besed brez ločilnic.

*** Vzpostavljanje za mlade zlome.** V Miljanu so ustanovili s stroški 300.000 lir zavod, v katerega se sprejme redno 40 mladih zločincov. Vsakega gojenca natanko izpršajo o njegovih socijalnih razmerah, potem se preišče njegovo telesno in duševno stanje, potem se dodeli dotednu odgojevalnemu oddelu. Gojenici so neprestano pod nadzorstvom zdravnikov-psihijatrov. Ako je kateri gojenec bil obsojen, je naloga zavoda, da mu izposluje pomilovanje ter skrbeti, da postane vreden član človeške družbe. Vsi se uče čitati, pisati in računati. Kdo se vede vznos, so če nekaj časa izpusti iz zavoda, a ostane nadalje pod nadzorstvom zavoda, ki skrbí, da zopet ne pade. Zavod vodi prof. dr. Martinizol.

*** "Suhe" pivo.** V Kansusu je izumil mladenič Frank Denton — suho pivo. Komadiči tega piva, v velikosti ploščice čokolade, se vrže v vodo in tega se dobri — 6 galonov kar najboljšega piva. V pobožnem in abstinencem mestu Topeku so se vršile prve poskušnje. Ljudje so se kar trgali, kdo bodo več ploščic tega piva kupil in uro po otvoritvi omenjene prodajalnice je bila vsa zaloga razprodana. Dve uri kasneje je pa bilo vse močno prebivalstvo Topeka pijočo. Častiljivi abstinenčni apostoli v duhovniških uniformah so od sameginjenosti objemali drogove električnih svetilk in peli patriotične pesmi. Policija in trampje so se medsebojno na ulicah poljubovali in jokali od samega veselja, neki milijonar je govoril na glavnem trgu navdušen govor, v katerem je svetoval, naj se takoj uvede socialistična država, božnost in neki prelat je v svojem ginjenju naznani, da bodo svoje reformne ideje poskusili šele v svojem želodcu, predno bodo s tem druge ljudi osrečili. Ker so bili tudi njegovi poslušalci pijani, so mu naravno verjeli. Vse to je zakril mladenič, ki je izumil "suho pivo" in provzročil, da Kansas ni več "suha" država. Vode imajo povsod dovoljenje prehoditi v državno pravništvo ne more zabraniti pijanje, kajti zakon prepoveduje prodajati le opojne pijače, ne pa opojne ploščice piva.

*** Za nabiralce poštnih znamk**

Darila.

Upravnistvu našega lista so poslali:

Za dražbo sv. Cirila in Metoda: Gospisa Ložnika Roš v Hrastniku na Štajerskem K 38/16 in sicer nabrala K 14' - na Silvestrov večer g. Ludvik, podnadelnik in g. Gunc, nadčetelji iz Dola. K 24/16 pa je nabrala gdč. učiteljica Mici Arzenšek, naša novo oživljena blagajničarka pri občnem zboru moške in ženske podružnice (skupaj K 38/16). — Gg. Novak in Schwarz v Kranju K 31' - mesto vence na krsto pokoj stud. jur. Janeza Černe, kateri znesek so darovali: gg. Ign. Fock in Makso, Florian K., Geiger K., F. Hlebš. Fr. Krenner, Marenčič R., Jos. Meden, Z. Novak, B. Sušnik, J. Rant, H. Reboli, E. Roos in R. J. Rozman, R. Rus, J. Sajovic, J. Schwarz, M. Wagner, R. Windischler ml. in J. Jos. Weinberger — Gospica Francka in Mici Petermel na Bledu K 26/65 ste nabrali v domačem hotelu "Triglav" med domačimi gosti. — Sl. Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Trbovljah K 20' - mesto vence na grob umrli članici g. Mariji Goropčevšek. — Prijateljsko omizje v gostilni g. Zupau v Ljubljani na Starem trgu K 28' - mesto vence na krsto pokojemu g. Seunigu. — Gosp. Oskar Skušek, uradnik Avstro-Ogrske banke K 20' - mesto vence na krsto umrlega prijatelja g. Ivana Seuniga. — Skupaj K 153/81. Srčna hvala! Živelji darovci in nabirali!

Za Gregorčev spomenik: Sl. omizje "Sloga" v Zagorju ob Savi K 4' - Lepa hvala! — Sveto smo plodonosno naložili!

Za "Učiteljski konvikt": Sl. omizje "Sloga" v Zagorju ob Savi K 10' - Hvala! — Sveto smo izročili g. Dimniku.

Za Koroske Slovence (Drava): Gosp. Štefan Rainer, postajenacelnik v Rajhenburgu K 10' - na Silvestrov večer nabrala pri Kosarju moja soprga pod gesmom:

Kerkoli je slovensko srce, Prodanih, izdanih spominja naj se! Želeč, da obilnega bi sadu obrodilo Prispevamo tem zneskom v odkupilo

Lepa hvala! Živila!

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 9. januarja 1907.

Naložbeni papiri	Denar	Blago
4,2% majška renta	99,35	99,55
4,2% srebrna renta	10,23	10,45
4,0% avstr. kronska renta	99,30	99,50
4,0% zlata	117,25	117,45
4,0% ogrska kronska renta	96,25	96,45
4,0% zlata	114,75	114,95
4,0% posejno dež. Kranjske	98,90	99,90
4,1% posejno mesta Split	104,60	101,50
4,1% Zadar	99,85	100,85
4,1% bos. kere, železniško posojilo 1902	99,90	100,9
4,1% češka dež. banka k. o. z 10%	99,60	99,70
4,1% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	99,00	100,10
4,1% pešt. kom. k. o. z 10%	100,45	101,40
4,1% zast. pisma Innerst. žel. ž. o.	105,20	106,20
4,1% zast. pisma ogr. centr. dež. žel. žel. ž. o.	100—	101—
4,1% z. pis. egr. hip. ban.	100—	100,15
4,1% obl. ogr. lokalnih žel. ž. o. leževje d. dr.	100—	100,20
4,1% obl. češke ind. banke	100—	101—
4,1% prior. lok. žel. ž. o.	99,90	100,75
4,1% prior. deženskih žel.	98,75	99,75
3,9% prior. jaž. žel. kup. 1/1,	315,80	317,80
4,1% avstr. pos. za žel. p. o.	100,65	101,65
Srečke od I. 1860/1	166,75	167,75
" od I. 1864/	64	2,9
" tizike	154	166
" zem. kred. I. emisije	274,50	284,50
" II.	284	294
" ogrske hip. banke	81,3	81
" srbske a frs. 100—	102	110
" turske	168,65	169,65
Basilika srečke	22,7	24,70
Kreditne	44,75	48,75
Inomoške	77	85
Krakovske	88	95
Ljubljanske	58	62
Avstr. rdeč. želiza	46,50	48,50
Ogr.	27,50	29,50
Rudolfove	57	59
Salcburške	75	81
Dunajske kom.	16,25	166,25
Delnice		
Južne želznicne	178,25	179,25
Državne želznicne	69,65	69,65
Avstr.-ogrsko bančne deln.	1781	1791
Avstr. kreditne banke	86,50	88,50
Ogrske	84,1	84,2
Zivnostenske	244	245
Premogokov v Mostu (Brrix)	744	747
Alpinski montan	629,50	630,50
Praške žel. ind. dr.	690	695
Rima-Murányi	574,5	575,50
Trboveljske prem. družbe	282,50	286
Avstr. orožne tovr. družbe	566	566
Ceške stakurne družbe	147,50	148,50
Vatene		
C. kr. cedra	11,36	11,39
20 franki	19,10	19,13
20 marke	23,50	23,6
Sovereigns	24—	24,08
Marke	17,67	17,87
Laški bankoveč	95,60	95,80
Rublji	2,52	2,53
Dolarji	4,84	5

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 9. januarja 1907

Torezini.

Pšenica za april	za 50 kg	K 7,45
Rž april	50	6,70
Koruza maj 1907	50	5,14
Uves april	50	7,44

Efektični.

Nespremenjeno.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 652. Srednji srednji tlak 786,0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrevi	Nebo
8. 9. sv.	741,0	-0,3	sr. jvzhod	jasno
9. 7. aj.	743,4	-2,8	sl. jug	oblačno
10. pop.	742,7	0,1	sl. svzh.	oblačno

Gredna vrednost temperature 13°, normale: -2,7° — Padavin. v mm 0,0

Učenec

zdrav in močan, 13-14 let star, počten h starčev, se sprejme v trgovino mešanega blaga A. ŠUDKOVIC, Boh. Bistrica. 103-1

Kupiti se želi mala

privlična hiša

z nekoliko vrtom v ljubljanski okolici, Novem mestu, Kandiji ali na deželi blizu kake farne cerkve. 102-1

Pismene ponudbe naj se pošljajo pod št. 14 Sv. Florijanske ulice v prodajalno.

,SLOVENSKI NAROD“

se prodaja v posemznih izvodilih po 10 vln. v sledečih trafikah:

Ljubljana:

Bizjak I., Vodmat, Bohoričeva ulica št. 10.

Blažnik L., Stari trg št. 12.

Blaž M., Dunajska cesta št. 14

Dolenc Jerca, Prešernove ul 52

Elsner M., Kopitarjeva ulice 1

Fuchs H., Marije Terezije cesta,

nasproti Kolizeja.

Guštin Lina, Šelenburgove ul. 6.

Hinner Alojzija, hotel "Union".

Kanc A., sv. Petra cesta št. 14

Kleinstejn J., Jurčičev trg št. 3

Kos I., Kolodvorske ulice št. 26

Košir Julija, Hilserjeve ulice št. 12.

Kristan IV., Resiljeva cesta 24.

Kustrin A., Breg št. 6.

Kušar J., sv. Petra cesta št. 52.

Mrzlikar A., Sodnitske ulice št. 4

Pichler I., Kongresni trg št. 3.

Sever M., Gospodske ulice št. 12

Sušnik J., Rimska cesta št. 18

Svatek J., Mestni trg št. 25.

Šešark F., Šelenburgove ulice št. 1.

Tenente R., Gradaške ulice št. 10

Treči Julija, Sv. Petra cesta št. 36

Ušeničnik Fr. Židovske ul. št. 1.

Velkovrh A., Sv. Jakoba trg 8.

Weinert H., južni kolodvor.

Šiška:

Franzot M., Spodnja Šiška na kolodvoru.

Kotnik J., trgovec v Šiški.

Glinice pri Ljubljani:

Traun Janko, trgovec.

Kamnik:

Ažman Marija, trgovka.

Škofja Loka:

Žigon Matej, trgovina in trgovka na Glavnem trgu št. 34.

Kranj:

Florian Karl, knjigotržec.

Radovljica:

Homan Oton, trgovec.

Zgošče, Begunje pri Lescah:

Jagodic Matija, posestnik, trgovec in gostilničar.

Lesce (v bufetu na kolodvoru):

Legativan, gostilničar in posestnik.

Bled:

Pretnar Ivan, trgovec.

Javornik (Gorenjsko):

Zor Le pold, trgovec.

Hrušica (Gorenjsko):

Št. 363/pr.

Razpis.

V deželni bolnici v Ljubljani je popolnit mesto **adjutiranega volonterja**. Adjutum znaša 600 K., poleg tega dobiva volonter tudi 20% drag ujsko delkalo. Prosilec za to mesto naj predloži svoje, z dokazili o starosti, o doktoratu medicine ter o znanju slovenskega ali kakega drugega slovanskega ter nemškega jezika opredljene prošnje do

20. januarja 1907

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani,
30. decembra 1906.**Oznanilo.**

P. n. gost lničarjem in trgovcem vladno nazznamo, da smo s 1. prosincem 1907 izročili **glavno zastopstvo za Kranjsko naše svetovno znane vinske kleti tvrdki**

1708

Deghenghi & Comp.

Ljubljana, Kolizej.

Ravnateljstvo Brionskih otokov
Brioni.

Ces. kr. avstrijske džavne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

7'10 zjutraj Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Celovec, Glanfond, Salzburg, Inomost, Linc, Budejvice, Praga.

7'17 zjutraj Osebni vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Tolice, Kočevje.

11'30 popoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Celovec, Glanfond, Salzburg, Inomost, Bregenc.

1'05 popoldne. Osebni vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Tolice, Kočevje.

4'00 popoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Salzburg, Inomost, Bregenc.

7'08 zvoden. Osebni vlak v smeri: Novo mesto, Kočevje.

7'35 zvoden. Osebni vlak v smeri: Trbiž.

10'23 popoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.

8'45 zvoden. Osebni vlak v smeri: Novo mesto, Kočevje.

11'15 predpolodne. Osebni vlak iz Goriče c. kr. drž. žel., Trbiž, Celovca, Linca, Praga, Dunajca zahodni kolodvor.

2'32 popoldne. Osebni vlak iz Straže-Tolice, Novega mesta, Kočevje.

4'30 popoldne. Osebni vlak iz Selciata, Celovca, Inomosta, Monakovega, Beljaka, Trbiž, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Bregenc.

8'30 zvoden. Osebni vlak iz Straže-Tolice, Novega mesta, Kočevje.

8'45 zvoden. Osebni vlak iz Prage, Linca, Dunajca juž. žel., Celovca, Beljaka, Trbiž, Trst c. kr. drž. žel., Gorice c. kr. drž. žel., Bregenc.

11'34 popoldne. Osebni vlak iz Pontalja, Trbiž, Trst c. kr. d. ž., Gorice c. kr. d. ž.

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7'28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.

2'05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.

10'20 zvoden. Mešani vlak v Kamnik.

10'45 popoldne. Mešani vlak v Kamnik. (Sam v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)

12'00 zvoden. Mešani vlak v Kamnik.

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6'45 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.

10'55 predpolodne. Mešani vlak iz Kamnika.

6'10 zvoden. Mešani vlak iz Kamnika.

9'35 popoldne. Mešani vlak iz Kamnika. (Sam v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.)

(Dohodi in dohodi so načrtani v srednjevajeckem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Deželna vlada za Bosno in Hercegovino.

Št. 221.450 II.—III.

Razglas.

Da se izvede pavšaliranje desetine v Bosni in Hercegovini, se bo v letu 1907 oddalo

večje število mest za geometre

na dobo enega leta z letno plačo 2800 K. in z dietnim, potnim in delavnim pavšalom mesečnih 180 K. za čas dela na prostem.

Poleg tega dobe ti nastavljeni potovanje stroški za tja in nazaj povrnjene in dobe tudi po končanem zadovoljivem složbovanju primerno nagrado.

Prosilec za omenjena mesta naj takoj, najpozneje pa

do 31. januarja 1907

naslavljajo na deželno vlado v Sarajevu svoje prošnje, ki jim je priložiti krstni (rojstveni) list, domovnico, zdravniško izpričevalo o telesni sposobnosti za delo na prostem, dalje dokaz o tebnični izobrazbi in pa znanje kakega slovenskega jezika (brvačine, srbsčine, slovenščine, češčine, poljsčine itd.).

Prošnje se imajo kolkovati z bosensko-hercegovskim kolkom za 1 K., priloge pa, ki niso že kolkovane s kakim avstrijskim ali ogrskim kolkom, s kolkom za 20 vin.

Kdor nima bosensko-hercegovskih kolkov, naj pa primeren znesek priloži v denarju.

Rasllinska mast Vegetal!

Najčiščejša kakovost.
Dobi se povsod.

VREDNOSTNI DODATKI NA VSEH ZAVOJIH

Glavna zalog "Vegetala": BERNHARD SCHAPIRA, Dunaj, III/2.

Lovci! Turisti! Vojaki!
Vprašajte svoje tovariše o veselu
o nepremočljive masti za usnje •
Heveax'
4412-10 Prospekti pošilja
Laborat. ph. Kubanyi v Sisku na Hrvaškem
Laborat. Kubanyi v Sisku:
Z Vašim Heveaxom sem jako zadovoljen, ker
je to najboljše nepremočljivo mazilo za usnje, kar
jih poznam. Kamilo Morgan
lovski pisatelj (častni predst. kluba "lovev" na Dunaju).

FICHTENIN
Use dirja
k trgovcu, da si kupi
„FICHTENIN“
(po vseh kulturnih državah oblastveno zava-
rovano žuželje milo)
in vsak
ki ga je rabil, prepričan o njego-
vem čudovitem učinku
začuden obstoji!
Edino sredstvo za zanesljivo in popolno
uničenje vsakrš. mrčesa in njene zalege.
Dobiva se povsod
kos po 30 vinarjev.

Pred nakupom
oglejte si velikansko
sukneno zalogo ♦
R. Miklauca
v Ljubljani, Špitalske
1 ulice štev. 5.
Ostanek
pod ceno!

V četrtek, 10. januarja
brezplačna
pokušnja
staropreizkušenih
Maggi jevih izdelkov:
1. Maggi jeve zabele za lahke
juhe itd. 35 - 6
2. Maggi jeve bouillonske pu-
ščice.
3. Maggi jeve tabl. za juho.
Vsakdo je prav vladno povabljen.
M. KASTNER
Kongresni trg.

Vsestransko hvalo in priznanje
je dosegel letošnji
KOLEDAR
za
kmetovalca
1907

Uredil: dež nadzornik J. Legvart.
II. zelo popolnješi letnik z vsebino:
Kratek opis umne živinoreje; zlata
pravila o živinoreji, krmiljenje goveje
živine in prašicev.
Prašicnjereja, mlekarstvo, preiskovanje
mleka, bolezni mleka. Obdelovanje
travnikov, naprava in osuševanje travi-
nikov, umetna in naravna gnojila.
Sadnja, naprava sadovnjaka.
Vinoreja, priprava dobraga vina. Kme-
tiški zakoni. Koledar,
sejni in še mnogo drugega.
Vezan je letos v posebno močno platno.

Cena z pošto K 1-80 75 2

Naroča se pri

Ivanu Bonaču v Ljubljani.

Vsled prihranitve dragega povzetja se
naj znesek naprej dopošlje.
Noben vedeni gospodar naj ne bo brez
tega potrebnega koledarja.

Kašelj!
Kdor tega ne uvažuje, se pre-
greši na svojem lastnem telesu!
Kalserjeve

prsne karamele
s tremi jelkami.Zdravniško preizkušeno in pri-
poročeno proti kašlu in hri-
posti, kataru, zaslanju in ka-
taru v pozirališču.5120 notarsko poverjenih izpri-
čeval potrjuje, da drže, kar
obetajo
Zavoj 20 in 40 vin.

Zalogi imajo: V Orlovi lekarni
poleg železne mostu v Ljub-
ljani, v lekarni Jos. Mayr v
Ljubljani, v dež. lekarni pri Ma-
rij Pomagaj Milana Leusteka v
Ljubljani, pri Ubaldu pl. Trn-
koczyju in pri G. Piccoliju v
Ljubljani. — V Novem mestu v
lekarni S. pl. Sladovič. — V
Vipavi v lekarni I. Hus. — V
Ribnici v lekarni pri sv. Ste-
fanu Jos. Ancič. — V Idriji v
lekarni Daniel Pirc. — V Met-
liki v lekarni Ivan Gjurčič, v
R-dovljici lekarnar A. Roblek,
v Novem mestu lekarnar Jos.
Matković. — Hinko Brill, lekar-
nar v Litiji. 4001-9

Cene brez konkurence!

Fr. Iglič
Ljubljana
Mestni trg št. 11
priporoča največjo
zalogo 3662-2
nagrobnih vencev
in
trakov z napisimi.
Zunanja naročila se izvr-
šujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence!

I. Schwenner
knjigotržec
v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.
Naznam, da sem prevzel od "Národne Tiskarne" v Ljubljani
v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike
in posamezne številke "Ljubljanskega Zvona" in vse one
knjige, katere so izšle v ajožbi "Národne Tiskarne".
Te knjige so:
Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan
do XI, broširan à 60 kr., elegantno ve-
zan à 1 gld.
Posamezne številke "Ljubljanskega
Zvona" po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zako-
ni vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red,
vezan à 3 gld. 80 kr.
Zarnekovi zbrani spisi. I. zvezek
broširan à 50 kr.
Dr. Nevesekdo: „4000“. Povest
broš. à 50 kr.
A. Askerc: Izlet v Carigrad, broš.
à 20 kr.
Turgenjev: Otoči in sinovi, Roman,
broširan à 50 kr.
Štiri novele, broš. à 20 kr.
Benes-Trebizsky: Blodne luke
Roman, broširan à 70 kr.
Po znižani cenii priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Prej
50 kr., sedaj samo 30 kr.
Sprejemam tudi naročila na vse moderne žurnale, na
vse domače in tujne časnike ter knjige.